

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1972-1973.

7 DECEMBRE 1972.

Projet de loi portant approbation de la Convention entre la Belgique et le Luxembourg en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et du Protocole final, signés à Luxembourg le 17 septembre 1970.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES (1)
PAR M. **DESCHAMPS**.

I. Urgence du projet

Ce projet de loi avait été déposé une première fois en mai 1971 à la Chambre des Représentants.

Rendu caduc par la dissolution du Parlement, il a été réintroduit en octobre 1972.

Voté par la Chambre à l'unanimité, le 9 novembre 1972, il présente un caractère d'urgence du fait que la nouvelle Convention, mieux adaptée à la situation née de l'intégration économique croissante des deux pays, doit entrer en vigueur le plus tôt possible dans l'intérêt même de nos économies.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Struye, président; Coppieters, Dulac, Risopoulos, Rombaut, Toussaint et Deschamps, rapporteur.

R. A 9238

Voir :

Documents de la Chambre des Représentants :

972/1 (Session de 1970-1971) : Projet de loi.

419/2 (Session de 1972-1973) : Rapport.

Annales de la Chambre des Représentants :

9 novembre 1972.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1972-1973.

7 DECEMBER 1972.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen België en Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Slotprotocol, ondertekend te Luxemburg op 17 september 1970.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE ZAKEN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. **DESCHAMPS**.

I. Spoedeisend karakter van het ontwerp.

Dit ontwerp van wet werd een eerste maal bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingediend in mei 1971.

Daar het ten gevolge van de ontbinding van het Parlement vervallen was, werd het in oktober 1972 opnieuw ingediend.

Het ontwerp, op 9 november 1972 met algemene stemmen door de Kamer aangenomen, heeft een spoedeisend karakter, omdat de nieuwe overeenkomst, die beter aangepast is aan de toestand ontstaan uit de groeiende economische integratie van beide landen, zo spoedig mogelijk in werking moet kunnen treden, en wel in het belang van onze wederzijdse economie.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Struye, voorzitter; Coppieters, Dulac, Risopoulos, Rombaut, Toussaint en Deschamps, verslaggever.

R. A 9238

Zie :

Gedr. St. van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :

972/1 (Zitting 1970-1971) : Ontwerp van wet.

419/2 (Zitting 1972-1973) : Verslag.

Handelingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :

9 november 1972.

Or, il est prévu que l'entrée en vigueur aurait lieu quinze jours après l'échange des documents de ratification et produira effet à partir du 1er janvier de l'année au cours de laquelle ces documents auront été échangés.

Un vote rapide permettrait sans doute de faire en sorte que la Convention porte effet au 1er janvier 1972.

II. Justification.

La nouvelle convention belgo-luxembourgeoise est destinée à remplacer celle du 9 mars 1931, dont les lacunes (notamment l'absence de dispositions relatives aux revenus mobiliers) s'étaient fait sentir de plus en plus au fil des années. En raison de l'évolution des fiscalités et de l'intégration économique croissante des deux pays au sein de l'Union Economique belgo-luxembourgeoise, du Benelux et du Marché commun, il est en effet apparu que le problème de la double imposition entre la Belgique et le Luxembourg réclamait une solution plus complète et mieux appropriée aux nécessités actuelles.

III. Examen par le Parlement.

Votre Commission n'a pas pu se livrer à un examen approfondi du texte de la Convention, n'ayant été saisie du projet de loi que tout récemment.

Des questions nombreuses et pertinentes avaient cependant été posées en Commission à la Chambre, lesquelles figurent, avec les réponses du Ministre et les commentaires du rapporteur, dans le très bon rapport fait par Monsieur Nothomb, auquel il y aura lieu de se reporter.

Notons cependant qu'un certain nombre de ces questions ont porté sur les effets de cette nouvelle Convention quant à la situation fiscale des habitants de la province de Luxembourg travaillant au Grand-Duché et la comparaison entre la situation, jugée plus favorable, faite à ces derniers par rapport aux habitants de la même province allant travailler en France.

Il a aussi été question de l'incidence de cette Convention sur les revenus des communes belges dont une partie des habitants travaille au Grand-Duché; leur perte de recettes est évaluée de 1,5 à 3 millions de francs belges.

La discussion à la Chambre a aussi fait apparaître que si les avantages que retirera de cette Convention le Grand-Duché de Luxembourg sont apparents et mesurables, la contrepartie qu'en tirera notre pays est moins chiffrable.

C'est cependant parce que le Ministre a pu démontrer que ces avantages étaient bien réels et réciproques, que le projet a reçu de la Chambre une approbation unanime.

IV. Contenu de la Convention.

La nouvelle convention s'inspire, comme toutes les conventions récentes de la Belgique, du modèle élaboré en 1963 par le Comité fiscal de l'O.C.D.E.

Nu is er bepaald dat de overeenkomst in werking zal treden vijftien dagen na de uitwisseling van de bekrachtigingsoorkonden en gevolg zal hebben vanaf 1 januari van het jaar waarin die oorkonden zijn uitgewisseld.

Door een spoedige goedkeuring zou het ongetwijfeld mogelijk worden dat de overeenkomst op 1 januari 1972 in werking treedt.

II. Verantwoording.

De nieuwe Belgisch-Luxemburgse overeenkomst is bestemd om in de plaats te treden van de overeenkomst van 9 maart 1931, waarvan de leemten (onder meer het ontbreken van bepalingen betreffende roerende inkomsten) in de loop der jaren hoe langer hoe meer voelbaar zijn geworden. Ten gevolge van de evolutie van de nationale belastingwetten en de toenemende economische integratie van beide landen binnen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, Benelux en de Gemeenschappelijke Markt, is namelijk gebleken dat het probleem van de dubbele belasting tussen België en Luxemburg een oplossing eiste die vollediger en beter tegemoet zou komen aan de huidige behoeften.

III. Onderzoek in het Parlement.

Uw Commissie heeft de tekst van de overeenkomst niet grondig kunnen bespreken omdat het ontwerp haar eerst zeer onlangs werd ter hand gesteld.

Vele pertinente vragen werden echter gesteld in de Commissie van de Kamer; zij zijn samen, met de antwoorden van de Minister en de commentaar van de verslaggever, opgenomen in het zeer goede verslag van de heer Nothomb, waarnaar verwezen moge worden.

Men merke evenwel op dat een aantal vragen betrekking hadden op de gevolgen van deze nieuwe overeenkomst voor de fiscale toestand van de inwoners van de provincie Luxemburg die in het Groothertogdom werken, waarbij ook een vergelijking werd gemaakt tussen de toestand van deze laatsten, welke voordeliger wordt geacht, en die van de inwoners van dezelfde provincie die in Frankrijk gaan werken.

Er is ook sprake geweest van de weerslag van deze overeenkomst op de inkomsten van Belgische gemeenten waarvan een deel van de inwoners in het Groothertogdom werkt; hun verlies aan ontvangsten wordt op 1,5 tot 3 miljoen frank geraamd.

De bespreking in de Kamer heeft eveneens doen uitkomen dat de voordelen die het Groothertogdom Luxemburg uit deze overeenkomst zal halen wel duidelijk en meetbaar zijn, maar dat dit veel minder het geval is voor hetgeen ons land daarentegenover zal ontvangen.

Toch heeft het ontwerp in de Kamer algemene instemming gevonden, omdat de Minister heeft kunnen aantonen dat er inderdaad werkelijke voordelen aan verbonden zijn voor beide partijen.

IV. Inhoud van de Overeenkomst.

Evenals alle recente overeenkomsten van België volgt ook de nieuwe overeenkomst het model dat in 1963 door het fiscaal comité van de O.E.S.O. werd opgemaakt.

Elle vise essentiellement à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune mais elle organise en outre une assistance administrative réciproque entre les deux Etats en vue de l'établissement de ces impôts. Elle contient enfin diverses clauses habituelles dans ce genre de conventions.

A. Double imposition.

La prévention de la double imposition est réalisée tantôt par l'attribution exclusive du pouvoir de taxation à l'Etat du domicile fiscal du contribuable, tantôt par l'attribution d'un pouvoir d'imposition — limité ou non — à l'Etat de la source. Dans cette dernière éventualité, l'Etat du domicile fiscal a l'obligation, soit d'imputer sur son propre impôt l'impôt prélevé par l'Etat de la source, soit d'exonérer les revenus imposés dans cet Etat sauf à en tenir éventuellement compte pour la fixation du taux d'impôt applicable aux autres revenus imposables du contribuable (exemption avec progressivité).

Les revenus — autres que les dividendes, intérêts et redevances excédentaires — de sources luxembourgeoises que la convention rend imposables au Grand-Duché sont exonérés d'impôt belge dans le chef du résident de la Belgique; ils entrent cependant en compte pour fixer le taux applicable aux autres revenus imposables de l'intéressé.

Pour les dividendes, les intérêts et les redevances excédentaires que des résidents de la Belgique tirent de sources luxembourgeoises, la Belgique remédie à la double imposition conformément à son droit commun, c'est-à-dire en exonérant de l'impôt des sociétés le montant net des dividendes recueillis par les sociétés belges, ou en imputant la quotité forfaitaire d'impôt étranger de 15 p.c. dans les autres cas. Au surplus, par dérogation à la législation nationale, les sociétés belges recueillant des dividendes luxembourgeois peuvent, sous certaines conditions, reporter le paiement du précompte mobilier jusqu'à la redistribution desdits dividendes (régime facultatif généralement prévu dans les conventions conclues récemment par la Belgique).

Ailleurs, la convention allège davantage la charge fiscale frappant les dividendes attribués par une société filiale à la société mère, en limitant à 10 p.c. (au lieu du plafond habituel de 15 p.c.) le taux de l'impôt pouvant être perçu dans l'Etat de la source. Le taux de 10 p.c. ne s'applique cependant que si certaines conditions sont réunies, notamment quant à l'importance de la participation de la société mère dans le capital de la filiale.

Pour la Belgique, la limitation à 10 p.c. constitue une innovation qu'elle a été amenée à accepter en raison des relations étroites qui lient les deux pays et des engagements pris par le gouvernement en 1962, à l'occasion de la création de la société SIDMAR, à laquelle participe la société luxembourgeoise ARBED.

Zij heeft hoofdzakelijk ten doel de dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen te vermijden, maar voorziet bovendien in een wederkerige administratieve bijstand tussen de twee Staten voor de heffing van die belastingen. Zij bevat ten slotte diverse clausules die doorgaans in dit soort overeenkomsten voorkomen.

A. Dubbele belasting.

Het heffen van dubbele belasting wordt nu eens vermeden door toekenning van uitsluitende bevoegdheid tot belastingheffing aan de Staat van de fiscale woonplaats van de belastingplichtige, dan weer door het toekennen van die bevoegdheid — al dan niet beperkt — aan de bronstaat. In dit laatste geval is de Staat van de fiscale woonplaats verplicht hetzij de door de bronstaat geheven belasting in zijn eigen belasting te verrekenen, hetzij de in deze Staat belaste inkomsten vrij te stellen, met dien verstande dat hij daarmee eventueel rekening zal kunnen houden bij de vaststelling van het belastingtarief dat toepasselijk zal zijn op de andere belastbare inkomsten van de belastingplichtige (vrijstelling met progressievoorbehoud).

De inkomsten — andere dan dividenden, interesten en royalties — van Luxemburgse oorsprong die ingevolge de overeenkomst belastbaar zijn in het Groothertogdom, zijn van Belgische belasting vrijgesteld voor de verblijfhouder van België; zij worden echter in rekening gebracht bij de bepaling van het tarief dat toepasselijk zal zijn op de andere belastbare inkomsten van de betrokkene.

Voor de dividenden, interesten en royalties die verblijfhouders van België uit Luxemburgse bron betrekken, vermijdt België de dubbele belasting overeenkomstig zijn gemeen recht, d.w.z. door het nettobedrag van de dividenden, ontvangen door Belgische vennootschappen, van belasting vrij te stellen of, in de andere gevallen, door het forfaitair gedeelte van de buitenlandse belasting van 15 pct. te verrekenen. Overigens kunnen de Belgische vennootschappen die Luxemburgse dividenden ontvangen, in afwijking van de nationale wetgeving, onder bepaalde voorwaarden, de betaling van de roerende voorheffing uitstellen tot de nieuwe uitkering van die dividenden (een facultatieve regeling die doorgaans voorkomt in de onlangs door België afgesloten overeenkomsten).

Verder verleent de overeenkomst een grotere vermindering van de fiscale last op de dividenden uitgekeerd door een dochtermaatschappij aan de moedermaatschappij, door de belasting die in de bronstaat kan geheven worden, te beperken tot 10 pct. (in plaats van het gebruikelijke grensbedrag van 15 pct.). Het tarief van 10 pct. is evenwel alleen dan toepasselijk wanneer aan bepaalde voorwaarden voldaan is, onder meer betreffende de grootte van de participatie van de moedermaatschappij in het kapitaal van de dochtermaatschappij.

Voor België is de beperking tot 10 pct. een novum dat ons land heeft moeten aanvaarden ter wille van de nauwe betrekkingen die tussen beide landen bestaan en van de verbintenissen die de Regering in 1962 heeft aangegaan, bij de oprichting van de vennootschap Sidmar waarin de Luxemburgse vennootschap Arbed participeert.

B. *Assistance administrative.*

L'assistance administrative réciproque consiste en l'échange des renseignements nécessaires pour appliquer les dispositions de la convention et celles des lois internes des deux Etats en ce qui concerne les impôts sur le revenu et sur la fortune.

La convention ne prévoit pas l'assistance au recouvrement des impôts, une telle assistance étant déjà organisée par une convention spéciale signée le 5 septembre 1952 par les trois pays du Benelux (*Moniteur belge* du 6 juillet 1956).

C. *Dispositions diverses.*

La nouvelle convention avec le Luxembourg contient enfin diverses dispositions qu'on retrouve dans toutes les conventions conclues par la Belgique au cours des dernières années.

Ces dispositions sont relatives à la non-discrimination, à la procédure amiable, à la sauvegarde des immunités diplomatiques et consulaires, etc.

*
**

Le projet de loi a été adopté à l'unanimité moins une abstention.

Le présente rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
P. DESCHAMPS.

Le Président,
P. STRUYE.

B. *Administratieve bijstand.*

De wederkerige administratieve bijstand bestaat in de uitwisseling van inlichtingen voor de toepassing van de bepalingen van de overeenkomst en van de interne wetten van beide Staten voor wat de belastingen naar het inkomen en naar het vermogen betreft.

De overeenkomst voorziet niet in bijstand voor de invordering van belastingen omdat dit reeds gebeurd is in een bijzondere overeenkomst, op 5 september 1952 door de drie Beneluxlanden ondertekend (*Belgisch Staatsblad* van 6 juli 1956).

C. *Diverse bepalingen.*

De nieuwe overeenkomst met Luxemburg bevat ten slotte een aantal bepalingen die voorkomen in alle overeenkomsten, door België tijdens de laatste jaren afgesloten.

Deze bepalingen hebben betrekking op de non-discriminatie, de regeling voor onderling overleg, de diplomatieke en consulaire immuniteiten, enz.

*
**

Het ontwerp van wet is met algemene stemmen, bij één onthouding, aangenomen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
P. DESCHAMPS.

De Voorzitter,
P. STRUYE.